

čim je u svakoj kulturi postojala neka vrsta eufemizma, te je u razgovornom stilu, u kojem se često koriste tabu-riječi, takođe postojala neka vrsta eufemizma. Uz to, u razgovornom stilu se često koriste i drugi tipovi eufemizma, koji su u formalnom stilu nekako nepristupačni, ali u razgovornom stilu se mogu koristiti bez obzira na to da li su to eufemizmi ili ne.

Dakle, u razgovornom stilu se mogu koristiti eufemizmi, ali i drugi tipovi eufemizma, a u formalnom stilu se mogu koristiti samo eufemizmi. Uz to, u razgovornom stilu se mogu koristiti i drugi tipovi eufemizma, ali u formalnom stilu se mogu koristiti samo eufemizmi. Uz to, u razgovornom stilu se mogu koristiti i drugi tipovi eufemizma, ali u formalnom stilu se mogu koristiti samo eufemizmi.

EUFEMIZMI I TABU-RIJEČI

UDK 811.163.43*

AMELA ŠEHOVIĆ

Filozofski fakultet, Sarajevo

Lingvistička stilistika je zainteresirana za uporedno proučavanje eufemizama i tabu-riječi, koje pripadaju razgovornome stilu, zbog njihova različitoga stava prema imenovanju "neugodnih" pojmoveva i pojava: eufemizmi ih imenuju indirektno, a tabu-riječi direktno. Navedeno svojstvo eufemizama u suprotnosti je sa općom težnjom razgovornoga stila ka konkretnosti u izražavanju, te je stoga zanimljivo. S druge strane, važnost tabu-riječi za lingvističku stilistiku proistječe iz direktnosti njihova izražavanja, dakle, iz svojstva kojim one doprinose realizaciji navedene težnje – jedne od dviju glavnih tendencija razgovornoga stila.

Eufemizmi su stilski markirane lekseme, što je posljedica tendencije za ublaženim i neizravnim imenovanjem, po društveni ukus, neugodnih pojmoveva, koji se odnose na seks, dijelove tijela, fiziološke potrebe, bolest, smrt, pa čak i na religijski život (veliki broj eufemizama za imenicu davo). To implicira njihovu suprotstavljenost vulgarizmima, psovjkama, opscenim izrazima (neprikladnim i/ili nepoželjnim u javnoj upotrebi), koji su, prirodnom onoga što izražavaju, **tabu-riječi**.¹ No, nužno je napomenuti da je kategorija tabua mnogo šira, o čemu će biti govoreno kasnije.

D. Rosandić i J. Silić eufemizme svrstavaju u kontekstnoekspresivnu leksiku (Rosandić – Silić, 1979:137), što je *differentia specifica* ove vrste leksema u odnosu na dosad spominjane, inherentnoekspresivne lekseme. To potvrđuju i sljedeći primjeri: glagol slaviti, u značenju: piti alkohol (Nešto ste mi veseli. Da niste slavili?);

¹ Riječ tabu polineziskoga je porijekla i označava zabranu koja se postavlja nad nečim. Narušavanje te zabrane za sobom povlači smrt, bolest i sl. za onoga ko ju je prekršio. Kao suprotnost tabu-riječima, egzistiraju noa, bezopasne riječi.

pridjev veseo, u značenju: pripit, pod utjecajem alkohola (Vidim ja da si ti danas veseo. Takav nisi smio doći na posao.) i sl. Značenje ovih leksema mora biti dekodirano iz konteksta, budući da se razlikuje od njihova denotativnoga značenja, iako se među njima može ustanoviti izvjesna veza. Naime, tokom slavlja obično se piće, te je pretjerana veselost vrlo često izazvana utjecajem alkohola. Na taj način, povezivanje ovih leksema postaje djelomično motivirano, što nikako ne implicira njihovo izjednačavanje.

Međutim, činjenica je da u savremenome jeziku postoje i druga vrsta eufemizama - eufemizmi stabilizirani relativno čestom upotreborom, što implicira olakšano dekodiranje njihova značenja, bez sudjelovanja konteksta. Kako su to najčešće upotreborom ustaljene i stoga značenjski općepoznate frazeme, ovi eufemizmi se ubrajaju u inherentnoekspresivnu leksiku. Primjeri koje navodim preuzeti su od M. Dešića: vječna kuća - grob; otići bogu na istinu - umrijeti; dobre volje - pripit; zaobilaziti istinu - izbjegavati izricanje istine; lagati.² (Dešić, 1990:36–37) Svakodnevna komunikacija obiluje frazemama eufemizmima, npr.: ustati na lijevu nogu - biti veoma mrzovoljan: Ti si danas, meni se čini, ustao na lijevu nogu.

Gotovo svi navedeni primjeri mogu se zamijeniti jednom riječju, što je svojstvo **perifraza**.³ U analiziranim primjerima one neizravno imenuju pojave čija je direktna nominacija društveno neprihvatljiva, što je svojstvo koje dijele sa eufemizmima. Stoga ih je moguće promatrati i kao **eufemističke perifraze**, a osnovni kriterij za takvo određenje jeste njihova funkcija. Poredeći ih sa njihovim ekvivalentima i to "kroz suodnos denotativnoga i signifikativnog značenja, navedene se konkurentne perifrastičke i neperifrastičke jedinice potpuno ekvivalentnim javljaju samo s obzirom na denotativno značenje, jer se ...odnose na isti denotat..." (Kovačević, 1991:59) Međutim, isti autor utvrđuje da je njihovo signifikativno značenje različito, što proistjeće iz različitoga načina prikazivanja denotata – perifraza ga prikazuje posredno, a neperifrastička jedinica neposredno. (Isto, 1991:59–60) Upravo iz te posrednosti prikazivanja proizlazi semantički potencijal perifraze, koja obavezno sadrži više semantičkih komponenata no njen neperifrastički ekvivalent.⁴ Svi navedeni primjeri to dovoljno uvjerljivo argumentiraju. Međutim, to ne znači da su sve perifraze stilski markirane. Frekventnost

² Potvrde za njih našla sam i u *Frazeološkome rječniku hrvatskoga ili srpskog jezika*: vječna kuća - grob (Matešić, 1982:295); otići Bogu na istinu - umrijeti (Isto, 1982:31); udaljiti se od istine - ne govoriti istinu, lagati. (Isto, 1982:199) Čak je u navedenome rječniku zabilježena i kolokvijalna frazema ustati na lijevu nogu - biti zle volje / loše raspoložen (obično bez razloga). (Isto, 1982:387)

³ "Perifrazom nazivamo upotrebu većeg broja riječi za opisivanje nečega za što bi bila dovoljna jedna ili u najmanju ruku samo nekoliko riječi da to izraze." (Kvintilijan, 1985:275)

⁴ "Osnovni sinonim potcrtava samo arhiseemske semantičke komponente, a perifraza diferencijalne semantičke komponente." (Kovačević, 1991:60)

upotrebe u svakodnevnoj konverzaciji smanjuje stilistički potencijal određene jezičke jedinice, u ovome slučaju perifraze. Od navedenih, u svakodnevnoj konverzaciji rijetko su u upotrebi perifraze vječna kuća ili otici Bogu na istinu, što implicira njihovu visoku stilogenost u razgovornome stilu. Stilogenost ostalih perifraza je manja. U svakom slučaju, kao stilska figura, perifraza je zastupljenija u književnoumjetničkome i publicističkom stilu, te je njena nevelika prisutnost u razgovornome stilu sasvim jasna.

Dakle, može se izvesti zaključak da ekspresivnost eufemizama proizlazi iz konteksta, dok inherentna ekspresivnost druge vrste eufemizama proistječe iz njihove istovremene i dominantnije frazeološke prirode.

Ponekad se eufemizmom smatra i **litota**, "retorička figura u kojoj se tvrdnja implicira odbacivanjem ili negacijom njezine suprotnosti" (Simeon, 1969:775): Nisi baš poklonik istine,⁵ u značenju: Lažljivac si. Poistovjećivanje litote i eufemizma, koji se moraju razlikovati, proistječe iz zajedničke funkcije - ublažavanja tvrdnje, po čemu i jesu prepoznatljivi. I litota i eufemizam se svrstavaju pod **antifrazu** (Isto), što je "govorna figura koja ublažuje smisao riječi tim što daje ime suprotno od onoga što pojma znači". (Isto, 1969:78) Najbolji primjer antifraze, vrlo raširene u svakodnevnoj komunikaciji, jeste imenica srećković, kada se upotrijebi u značenju: osoba kojoj se dešavaju loše stvari / bahsuz: E, baš sam danas pravi srećković: pao sam na ispit u platio doplatnu kartu revizoru. Naravno, za dekodiranje ovoga, a ne izvornog, značenja imenice srećković, nužan je kontekst.

Eufemizmi se javljaju u svakodnevnoj komunikaciji, iako u većoj mjeri među osobama koje se nedovoljno poznaju nego među bliskim osobama. Naročito često eufemizmima pribjegavaju osobe nesklone bilo kakvom direktnom imenovanju stvari i pojava. To je posebno naglašeno u sferi seksualnog, tradicionalno tabuiziranoj, opet u većoj mjeri među osobama ženskoga nego muškog spola. Stoga se može reći da stilogenost eufemizama izvire i iz prirode onoga što ublažavaju, a ponekad čak i skrivaju, dakle - iz njihove indirektnosti, koja se suprotstavlja općoj težnji razgovornoga stila za konkretnošću. Kao takvi, oni su veoma zanimljivi sa lingvostilističkoga stanovišta, a dodatno jer svjedoče o stilu osobe koja ih upotrebljava. S druge strane, zamjena tabu-riječi odgovarajućim eufemizmima utjecala je na bogaćenje rječnika svakoga jezika. To je doprinos razvoju jezika, iako na štetu direktnoga imenovanja, te su i iz toga razloga oni veoma zanimljivi za lingvistička istraživanja.

Eufemizmima se direktnim imenovanjem, po društveni ukus, neugodnih pojava i pojnova suprotstavljaju **tabu-riječi**: vulgarizmi, opsceni izrazi i psovke. Već ranije je napomenuto da je kategorija tabua mnogo šira nego što se obično misli, jer se u nju ubrajaju i lekseme koje se ne mogu nazvati psovjkama ili vulgarizmima. Tematska polja smrti, bolesti, religije⁶ i sl. to dovoljno jasno poka-

⁵ U skladu sa naprijed rečenim, perifrazom bi se mogla smatrati i ova litota, s obzirom na kriterij višečlanosti (ovdje dvočlanosti), sadržan u sintagmi: ne biti poklonik istine, tj. ne biti istinoljubac. Kako je negacija sastavni dio litote, ona se ovdje ne uzima u obzir.

⁶ Za razliku od psovki i vulgarizama, koje su, kao i tabu-riječi, inherentno-ekspressivne, lekseme iz ovih tematskih polja (smrt, bolest - nap. A. Š.) neutralnoga su kara-ktera.

zuju: rak - ono najgore, onaj dušman (Ima ono najgore / onog dušmana). O. Jespersen navodi kako vojnici vjeruju da se u riječi smrt krije neka prijeteća sila, zbog čega se vijest da je neko poginuo izriče pridjevom pao, dok je u jeziku Toda iz istočne Indije zabranjeno spominjanje pokojnikova imena. (Isto, 1970:143–144, 152) Navedene reakcije uvjetovane su vjerovanjem u veliku moć tabu-rijeci, koje, jednom izgovorene, mogu prizvati zlo. Time se "one (se) identifikuju s folklornim totemizmima materijalne provenijencije (usp.: *vuk, krv, mačka, zmija, mrtvac...*), ali i duhovne (usp.: *podrhtavanje očnog kapka = slutnja*)". (Kasumović, 1991:208) Stoga ih ovaj autor promatra kao **govorne totemizme**. (Isto) No, i u današnjoj kulturi ima ovakvih primjera. Oni se obično odnose na tematsko polje smrti: umrijeti - preseliti na ahiret, otići na drugi svijet, ali i na druge životne oblasti, npr., i imena gradova mogu u jednome trenutku postati tabu-rijeci. Naravno, ova promjena od podesnoga do neprikladnog imena uzrokovana je, prije svega, ako ne i isključivo, razlozima političke prirode. Građani Podgorice i Sankt Petersburga, u većini, bez obzira na vlastita politička opredjeljenja, neće rado izreći prijašnje nazive ovih gradova - Titograd i Lenjingrad⁷ - nazive u velikoj mjeri tabuizirane, jer bi to moglo otkriti njihove stavove u vezi sa savremenom političkom situacijom. Naravno, nije moguće potpuno otkloniti i tendenciju namjernoga izricanja nekadašnjih naziva, što je u direktnoj vezi sa ideologijom govornika, kada ove riječi treba promatrati kao **ideologeme**. Također, i nazivi tuđih religioznih termina, iz različitih razloga, mogu za pojedince predstavljati tabu-rijeci, koje se stoga izbjegavaju direktno imenovati. A. Kasumović navodi sljedeće primjere: Božić - bozgun, prozuk, trožić; Bajram - baklavar, barmaj, bajo. (Kasumović, 1991:209) Danas je raširenija upotreba zajedničke imenice praznik u ovoj funkciji: Sretan ti praznik (namjesto: Bajram / Božić), što nije uobičajeno i očekivano u čestitanjima ove vrste. Iz navedenih primjera očito je kako je kategorija tabua na verbalnome polju mnogo šira nego što se obično misli. Zbog toga ona zaslužuje podrobna istraživanja, u kojima mogu i moraju sudjelovati i druge naučne discipline, ne samo lingvističke.

Vulgarizmi i psovke, stilski sniženo markirana leksika, pripadaju razgovornome i književnoumjetničkom stilu, prvome češće nego drugom, kao moguć, ali neobavezani segment. Oni se dovode u vezu, što proistječe iz njihove prirode (izražavanje odnosa prema stvarnosti na način suprotan uobičajenome poimanju uljudnoga ponašanja) i iz vrijednosnih, pretežno negativno intoniranih, opredjeljenja u vezi sa njihovom upotrebom, koja i jesu glavni razlog zašto se vulgarizmi i psovke izbjegavaju u službenim situacijama, uopćeno svugdje gdje bi se njihova upotreba mogla nepovoljno odraziti na govornika. Ovu tvrdnju moguće je dokazati činjenicom da se vulgarizmi i psovke slobodno i relativno učestalo upotrebljavaju tamo gdje nema potencijalne društvene kazne, npr., među priateljima, poznanicima i sl. Pri tome, oni nisu karakteristični za govor samo određenih socijalnih grupa, iako se

⁷ Čak su i nazivi ovih gradova, upotrijebljeni u svakodnevnoj komunikaciji, inherentnoekspresivni, što proizlazi iz njihova značenja: Titograd - Titov grad, Lenjingrad - Lenjinov grad, a donekle i iz morfološke - vlastita imenica (Tito, Lenjin) ima funkciju prisvojnoga pridjeva. Ovo je veoma zanimljivo sa lingvističkoga stanovišta.

takvo mišljenje decenijama nametalo, nego su odlika, u većoj ili manjoj mjeri, govora svih društvenih slojeva, svih starosnih grupa i to kao odgovor na stresne životne situacije, koje nužno izazivaju nezadovoljstvo i želju za otporom. Naročito su psovke, kao vid verbalne agresije spram osoba, stvari ili pojava, prožete negativnim nabojem. Stoga se govorni čin kojim se one izriču (**psovanje** - nap. A. Š.) u viđenju nekih autora tretira kao **ekspresiv s negativnim stavom**. (Ivanetić, 1995:45) Međutim, u vrlo rijetkim slučajevima, one su izraz dragosti, tj. izriču se s pozitivnim namjerama. Tada su znak bliskosti sagovornika, koji posjeduju neuobičajenu shemu za izražavanje pozitivnih osjećanja. U funkciji poštapalice psovke nemaju opravdaja i treba ih izbjegavati.

U slučajevima njihove upotrebe razgovorni stil izlazi van okvira norme, zbog čega postoje različita mišljenja u vezi sa opravdanošću njihova bilježenja u rječnicima. Proskriptivni lingvisti ne odobravaju njihovo bilježenje, braneći takav stav tvrdnjom da oni kvare standardni jezik, što je isključivo vrijednosno opredjeljenje (standardni jezik je dobar, psovke i vulgarizmi su loši), koje nema nikakvu naučnu utemeljenost. No, iako može začuditi, ovakav stav karakterističan je, u prvoj redu, za leksikografsku tradiciju 20. vijeka. U većini rječnika ovoga razdoblja tabu-riječi se imenuju eufemizmima ili se čak ni ne spominju, dok, s druge strane, u ranijim vijekovima postoje potvrde za njihovo direktno i neublaženo imenovanje. Iako su one preuzete iz slovenskoga jezika, to ne osporava njihovu validnost. Naime, ukoliko se ima u vidu činjenica da se upravo slovenski jezik među svim ostalim južnoslavenskim jezicima tradicionalno smatra najmanje kreativnim na ovome polju,⁸ onda je to dodatni argument za još veći broj potvrda u ostalim, srodnim jezicima. U slovenskome jeziku, zabilježene su sljedeće rječničke potvrde:

- u prvoj multilingvalnoj rječniku, Megiserovu *Slovensko-latinsko-grčkome rječniku* iz 1603: kurac, pizda;
- u Pohlinovu *Glossariumu Slavicumu* iz 1792. zabilježen je izraz jebat ratam (lat. Pubesco);
- u Vodnikovu manuskriptu iz 1806. pojavljuje se glagol jebati;
- u poznatom Pleteršnikovu *Slovensko-njemačkome rječniku*, iz kasnoga devetnaestog vijeka, javljaju se: kurac, pizda, fukati, jebati, čak i: jebanje, jebač / jebec itd. (Nežmah, 1997:158)

Za razliku od proskriptivnih lingvista, moderno orijentirani lingvisti uočavaju da su i psovke i vulgarizmi ravnopravni članovi jezika, te stoga nema ni koristi ni opravdanja od okretanja glave na drugu stranu, naročito kada se zna da takvo ponašanje neće dovesti do njihova nestajanja. Na tragu ovakvih razmišljanja, Dž. Jahić u *Školskome rječniku bosanskoga jezika* bilježi **vulgarizme**: kita, kitonja, krepati, kucati se, potucati se, zagondžija, zguziti (Jahić, 1999:317, 318, 331, 337, 444, 543,

⁸ Profesor filozofije, teologije i etnopsihologije Anton Trstenjak izjavio je da je jedina izvorno slovenska fraza proklinjanja: hudič prokleti! (prokleti davo), a ostale su "jake riječi" (psovke - nap. A. Š.), kako ih on naziva, uvezene od Germana (u vrijeme Habsburgovaca), Italijana (između ratova), ili od Srba (poslije 1918. godine). (prema: Nežmah, 1997:157) Osim toga, ovakav stav zorno ilustriraju i brojni vicevi, u kojima Slovenci prilikom takmičenja u psovanju sa bivšim zemljacima (iz Socijalističke federativne republike Jugoslavije) redovno izgube.

549), dok nekima ne pridaje ovu oznaku, iako nesumnjivo spadaju u navedenu kategoriju: fuksa, koka (istovremeno i žargonizam), mudo, mudonja, popišmaniti se, sisa, zafrkavati se, zguza na guz. (Jahić, 1999:219, 321, 369, 369, 434, 479, 543, 549) Istražujući ovaj segment leksike, čula sam i zabilježila sljedeće vulgarizme: crknuti - umrijeti (za čovjeka; ova leksema istovremeno je i pejorativ); dokurčiti - dojaditi, dosaditi, doseći nečiju granicu trpeljivosti; drmoguz - zabava (obično plesna); kucaljka - žena nemoralna ponašanja; kuronja - muškarac; mandrknuti - umrijeti; mindža - ženski spolni organ (u značenju "kukavica", to je žargonizam i pejorativ); pišulja - osoba ženskoga spola (istovremeno i pejorativ); pizda - djevojka, žena (znači i: plačljiva osoba; kukavica. U tim značenjima posljednja riječ je pejorativ, s tom razlikom da se u prvome slučaju ona primarno upotrebljava za oznaku nepoželjnoga ponašanja osoba ženskoga spola, a u drugome, ocjena se isključivo odnosi na osobe muškoga spola); popizditi - izgubiti samokontrolu uslijed ljutnje, bijesa; prokurčiti se - uzoholiti se, početi se praviti važan; safatati - zavesti, opčiniti; zafrkavanje - provokativno šaljenje s nekim; zezancija - uzaludan trud; dobra zabava; zezanje - šaljenje; zezati se - šaliti se; zeznut - opasan; spreman na sve; lukav, proračunat; ters. Rjeđe, vulgarizmi se mogu realizirati i kao akronimi: sastaviti je i be, kazati ku i pi. (Kasumović, 1991:208)

D. Šipka tvrdi da su *"izrazit primjer za vulgarizme (su) opscene riječi, kojima se upućuje na pojedine dijelove ili aktivnosti probavnog i seksualnog trakta, ili se forma lekseme izvodi iz forme tih riječi: govno, jebati, srati, zajebati i sl."* (Šipka, 1998:75) Stoga bi se **opscene riječi** mogle smatrati vrstom "ekstremnih" vulgarizama.

Međutim, postoji još jedna vrsta leksema koja se ubraja u opscene izraze, ali se iz njih izdvaja svojom izrazito erotskom konotacijom, primarno estetske funkcije. Upravo stoga, oni se najčešće javljaju u književnoumjetničkim tekstovima, npr., u *Hiljadu i jednoj noći*, u prijevodu Esada Durakovića. Ovaj autor ih naziva **erotonimima**, što je M. Katnić-Bakaršić poslužilo kao poticaj za njihovo izdvajanje u zasebnu grupu, odvojeno od psovki i vulgarizama. (Katnić-Bakaršić, 2001:234–235) Razlozi za to su očiti: njihova funkcija i izrazita stilogenost. Erotonimi su, iako rijetko, prisutni i u žargonu, i to za označavanje ženskih grudi: jabuke, nektarine. Metafora u ovim leksemama je neupitna, kao i njihova primarna estetska funkcija.

Iako se obično tvrdi da su psovke i vulgarizmi potekli u gradskoj sredini, oni su upravo u toj sredini više tabuizirani nego u seoskoj, kako uočava Lj. Rajić, dodajući da se naročito neprimjerenum smatra njihova upotreba u govoru obrazovanih žena. (Rajić, 1982:91) U svakom slučaju, direktnost kojom izražavaju stvari i pojave, kao i činjenica da se javljaju u govoru svih ljudi, sa zanimljivim razlikama u učestalosti upotrebe i ciljem koji se želi postići, preporučuje ih kao predmet stilističkoga izučavanja.

Uporednim proučavanjem eufemizama i tabu-riječi u razgovornome stilu može se izvesti zaključak da su oni za lingvistiku zanimljivi upravo iz različitoga odnosa prema imenovanju "neugodnih" pojmove i pojva. Naime, eufemizmi su tabu-riječima oponirani indirektnošću u imenovanju određenih pojava i pojmove, što nije u skladu sa općom težnjom razgovornoga stila ka konkretnosti u izražavanju. Time oni postaju predmet interesovanja lingvistike, koju zanima odstupanje od uobičajenog. Ipak, to ne znači da tabu-riječi nisu zanimljive za ovu

lingvističku disciplinu. Naprotiv, upravo iz načina na koji one doprinose realizaciji jedne od dviju glavnih tendencija razgovornoga stila - težnje ka konkretnosti - i proistječe njihova važnost za lingvostilistička istraživanja. Stoga ovaj rad treba smatrati poticajem za daljnja istraživanja jednog tradicionalno zanemarenog segmenta leksike.

LITERATURA:

- Dešić, M. Iz srpskohrvatske leksike, NIO "Univerzitetska riječ", Nikšić, 1990.
- Ivanetić, N. Govorni činovi, Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1995.
- Jahić, Dž. Školski rječnik bosanskog jezika, Ljiljan, Sarajevo, 1999.
- Jespersen, O. Čovječanstvo, narod i pojedinac sa lingvističkog stanovišta, Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo, 1970.
- Kasumović, A. Jezički tabuizmi, u: Književni jezik, god. XX, Sarajevo, 1991, br. 3-4, str. 207-210.
- Katnić-Bakaršić, M. Stilistika, Ljiljan, Sarajevo, 2001.
- Kovačević, M. Stilogene i nestilogene perifraze, u: Književni jezik, god. XX, Sarajevo, 1991, br. 1-2, str. 57-72.
- Kvintiljan, M. F. Obrazovanje govornika, drugo izdanje, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985.
- Matešić, J. Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika, Školska knjiga, Zagreb, 1982.
- Nežmah, B. Kletvice in psovke, Nova revija, Ljubljana, 1997.
- Rajić, Lj. Jezik i pol, u: Kultura, Beograd, 1982, str. 79-95.
- Rosandić, D.; Silić, J. Osnove morfologije i morfostilistike hrvatskoga književnog jezika, Školska knjiga, Zagreb, 1979.
- Simeon, R. Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva, Matica hrvatska, Zagreb, 1969.
- Šipka, D. Osnovi leksikologije i srodnih disciplina, Matica srpska, Novi Sad, 1998.

EUPHEMISMS AND TABOO WORDS

Summary

U tom značenju posljednja riječ je pejorativ, a tom razlikom da se u prvome smatra ona primarno protetivnica za

EUPHEMISMS AND TABOO WORDS

Summary

This paper shows why linguistic stylistics is so interested in euphemisms and taboo words in colloquial style, to which they belong. It is due to their different attitude towards nomination of "unpleasant" conceptions and phenomena – euphemisms indirectly name them and taboo words directly. In case of euphemisms, this feature is opposed to the general tendency of colloquial style to concreteness, while, on the other hand, taboo words contribute to this tendency. It is this fact in particular that recommends them as a linguostylistic subject and justifies their study within colloquial style and in this paper.